

Ο σουβλατζής

03/06/2012

Photo: Michael Tunney

της Ασπασίας Παπαδοπούλου [Σχόλια](#)

Το Σάββατο πήγαμε για σουβλάκια στην Αμβέρσα. Καινούριο μαγαζί, ο σουβλατζής κατέφτασε πριν δύο μήνες - το μαγαζί στην Καλλιθέα δεν πήγαινε καλά, τα μάζεψε και ήρθε στο Βέλγιο. Σουβλάκι αυθεντικό, όχι τα τουριστικά. Χαράς ευαγγέλια για μας.

Τελευταία φορά που Έλληνες μετανάστευσαν στη Δύση για να εργαστούν σε εστιατόρια και εργοστάσια ήταν πριν σαράντα χρόνια. Γενιές που μεγάλωσαν στη Γερμανία, στο Βέλγιο, στην Αμερική, που παραθέριζαν τα καλοκαίρια στις πατρίδες, έφυγαν νεοί και γύρισαν πίσω συνταξιούχοι, γενιές που συνέχισαν έξω με λαμπρές σπουδές και διακρίσεις. Καζαντζίδης, ξενιτιά, ομογένεια. Ένας πληθυσμός που έδεσε με δύο τόπους, που ζούσε και ζεί σε δύο φανταστικές κοινότητες, ένας μεταναστευτικός κύκλος που έκλεισε. Και να που τώρα ξαναγύρισε ο τροχός.

Τι χωρίζει τον Έλληνα σουβλατζή της Αμβέρσας από τον Πακιστανό εργάτη που μαζεύει φράουλες στην Ηλεία; Από τον Αλβανό ιδιοκτήτη παντοπωλείου σε μια αθηναϊκή γειτονιά; Από τον Αφγανό ανειδίκευτο εργάτη στα Μεσόγεια; Τα εξής τέσσερα πολύ συγκεκριμένα πράγματα α) ως πολίτης της ΕΕ απολαμβάνει πλήρη ελευθερία μετακίνησης και εργασίας και πλήρη προστασία των δικαιωμάτων του σε όλα τα κράτη-μέλη, συνεπώς μπορεί να μεταναστεύσει και να βγάλει το μεροκάματο του σε άλλη Ευρωπαϊκή χώρα με ασφάλεια β) δεν απειλήθηκε η ζωή του στη χώρα του (αντίθετα με τον Αφγανό) και η οικονομική κατάσταση από την οποία ξεφεύγει δεν τολμά να συγκριθεί με την αθλιότητα στις πατρίδες των άλλων γ) δεν βρίσκεται στην ίδια απόγνωση, αυτή που σε αναγκάζει να πέσεις στη θάλασσα για να περάσεις απέναντι δ) δεν αντιμετωπίζει αντιδράσεις ξενοφοβίας και ρατσισμού γιατί (ακόμα) η χώρα του στα μάτια της κοινωνίας υποδοχής φαντάζει ισότιμη.

Κατά τα άλλα, ο σουβλατζής της Αμβέρσας νιώθει την ίδια μοναξιά με τον Πακιστανό εργάτη στην Ηλεία, γιατί δεν μιλάει τη γλώσσα και δεν ξέρει πόσο μέλλον

έχει σε αυτή τη χώρα. Κρέμεται από το κινητό του για να μιλήσει με τους δικούς του. Διαβάζει τις εφημερίδες της χώρας του και τα λέει με τους φίλους του στο ιντερνετ. Κάνει παρέα με τους ομοεθνείς του, βασίζεται σε γνωστούς και φίλους για να κάνει την αρχή. Ιδρώνει, βάζει λεφτά στην άκρη. Και περιμένει. Τα σχόλια γύρω από τη χώρα του σκληραίνουν κάθε μέρα, τον στενοχωρούν, και αν μαζευτούν δέκα σουβλατζήδες ίσως οι γείτονες να αρχίσουν να βλέπουν τους Έλληνες λίγο πιο αρνητικά. Θα σκύψει το κεφάλι, θα σφίξει τα δόντια και θα συνεχίσει τη ζωή του. Και αν η κόρη του μεγαλώσει εδώ, θα πασχίσει και θα χωρέσει στην τοπική κοινωνία, ένα παιδί ανάμεσα σε όλα τα άλλα. Όπως και η κόρη του Πακιστανού εργάτη, που πολύ πιθανόν να σπουδάσει ιατρική στην Αθήνα.

Φέρνει ο καιρός γυρίσματα, η μισαλλοδοξία και υπερφίαλη αλαζονεία κάποιων 'υπερπατριωτών', που ενόψει εκλογών έχουν κυρήξει πόλεμο στη μετανάστευση, φαντάζει ανιστόρητη και αφελής. Οι κραυγές μίσους, τα εθνικιστικά γρυλλίσματα, η ξεδιάντροπη αντιμετώπιση ανθρώπων ως μίαςμα δεν θίγουν μόνο τους αλλοδαπούς εργάτες, αλλά εμάς τους ίδιους. Ο σουβλατζής μπορεί να είναι ο θείος, ξάδερφος και ανιψιός του καθενός. Θέλουμε να ξέρουμε ότι είναι καλά, ότι ζει την οικογένεια του και ότι θα έχει ένα καλύτερο μέλλον. Το ίδιο εύχονται οι οικογένειες όλων των μεταναστών και των προσφύγων. Στο χέρι μας είναι. Χρωστάμε μια ανθρώπινη πολιτική ασύλου και μετανάστευσης βασισμένη στο δίκαιο, στην ηθική και στην ιστορία. Αν μη τι άλλο, από αξιοπρέπεια προς τους ίδιους μας τους εαυτούς.

**Η Ασπασία Παπαδοπούλου είναι ερευνήτρια στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες (ECRE)*

<http://www.protagon.gr/?i=protagon.el.anagnwstes&id=15774>